

تفاوت phd و dba

Haftad.org

قبل از بیان تفاوت PHD و DBA لازم است مختصری به توضیح اینکه PHD و DBA چه دوره هایی هستند و هدف آنها چیست ، مخاطبانش چه افرادی هستند، شرایط شرکت در آنها چیست و اعتبار سنجی مدارک آنها به چه صورت است، پردازیم تا درک تفاوت های آنها بهتر میسر شود.

DBA چیست؟

کلمه اختصاری DBA کوتاه شده‌ی عبارت Doctorate of Business Administration است که به دکترای حرفه ای مدیریت کسب و کار معروف است و با دکترای رشته‌های علوم پایه و فنی مهندسی متفاوت است. هدف دوره DBA تقویت مهارت‌های پژوهشی، همگام با استفاده از مهارت‌های حرفه‌ای کسب و کار در مقابله با چالش‌های روبه‌رو در مدیریت سازمان‌ها است. گذراندن این دوره به مدیران ارشد سازمان‌ها، مشاوران کسب و کار و مدرسانی که در زمینه‌های مدیریتی فعال هستند توصیه می‌شود.

PHD چیست؟

PH.D. COURSE

DOCTOR OF PHILOSOPHY

کلمه اختصاری PHD مخفف عبارت Philosophia Doctor است که در معنای لغوی به دکترای فلسفه یا دکترای علوم ترجمه می شود اما در سیستم آموزشی به بالاترین درجه علمی یا همان دکترای تخصصی اطلاق می شود. در این نوشتار منظور از PHD دکترای تخصصی مدیریت است. هدف در این مقطع از تحصیل، کسب بالاترین درجه تخصص های علمی و پژوهشی در زمینه مدیریتی است. گذراندن این مقطع به افرادی که عطش رسیدن به انتهای مسیر دانش اندوزی دارند و افرادی که علاقمند به تدریس در دانشگاه و موسسات عالی در این زمینه دارند و مشاوران سازمان های اقتصادی توصیه می شود.

مخاطبان دوره PHD و DBA

دوره DBA مناسب مدیران عالی رتبه، مدیران ارشد، کارآفرینان و صاحبین کسب و کار است. تحصیل در این دوره به آنها نگرش عمیق به دانش کسب و کار می دهد تا با توسعه مهارت های کاربردی شان و پژوهش در جهت کسب راهکارهای عملی در مسائل و چالش های پیش روی اقتصاد امروز بتوانند راه حل های کارساز و مفید برای مشکلات اقتصادی سازمان ها ارائه دهند و سازمان را به سمت پیشرفت و ارتقاء سوق دهند. مخاطب دوره PHD فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد رشته های مدیریتی هستند که علاقمندند بعد از اخذ دکترای عضو هیات علمی دانشگاه شوند و به یاری اساتید و دانشجویان رشته های مدیریتی شوند. این

افراد در حوزه نظریه پردازی حوزه مدیریت برای پژوهشگران هم صاحب نظر خواهند بود.

در بیان تفاوت های این دو دوره، سعی داریم به صورت مقایسه ای، جنبه های مختلف هر کدام را بررسی کرده و وجه تمایز هر مورد را بیان کنیم:

۱. رویکرد آموزشی

دوره DBA متمرکز در مهارت‌های کاربردی_پژوهشی در بخش تخصص‌های مدیریتی است. افراد بعد از فارغ‌التحصیلی در این دوره در حوزه بازاریابی، رهبری سازمان، تفکر استراتژیک، مدیریت گُل منابع مالی و انسانی، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری نهایی در شرایط بحرانی به مهارت حرفه‌ای می‌رسند. اما دوره PHD محوریت علمی_پژوهشی دارد. افراد بعد از فارغ‌التحصیلی میتوانند همانند اساتیدشان به استادیاری در دانشگاه‌ها و موسسات عالی مشغول به فعالیت شوند و به عنوان مشاوران عالی در سازمان‌های اقتصادی به مشاوره بپردازند. دروس تدریس شده در PHD همگی دروس دانشگاهی و علمی و تئوری است. اما دروسی که در دوره DBA تدریس می‌شود، همگی دروس کارگاهی و عملی هستند. از این رو، دانش‌پذیران دوره دکترای مدیریت قبلاً محققانی در زمینه مدیریتی بوده‌اند که حالا برای تکمیل تحصیلاتشان به دوره‌ی دکترای تخصصی وارد شده‌اند.

2. شرایط ورود به PHD و DBA

دوره DBA اساساً با دوره PHD یا همان دکترای تخصصی مدیریت کسب‌وکار تفاوت دارد. اصلی‌ترین وجه تمایز آن‌ها بحث ورود به این رشته هاست. دانش‌پذیران DBA مدیران ارشد و مشاورانی بوده‌اند که سوابق مدیریتی داشتند و به دنبال توسعه مهارت‌های مدیریتی خود هستند درحالی‌که دانش‌پذیران PHD افرادی هستند که قبلاً در مقطع کارشناسی ارشد در رشته‌های مدیریتی تحصیل کردند و با پیش‌زمینه قبلی وارد مقطع دکترای مدیریت می‌شوند. شرط ورود به مقطع دکترای تخصصی قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه است. اما برای دوره دکترای حرفه‌ای مدیریت، نیاز به مدرک دانشگاهی نیست و همینکه سوابق مدیریت موفق در رزومه کاری علاقمندان ثبت شده باشد به سهولت مجوز شرکت در دوره DBA برایشان صادر میشود.

۳. دوره آموزشی یا مقطع تحصیلی

دوره PHD یک مقطع تحصیلی محسوب می‌شود و تحصیل در آن به شرط قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه میسر است و حتماً نیاز به این دارد که مقطع قبلی، یعنی کارشناسی ارشد را گذرانده باشند. اما دوره DBA یک مقطع تحصیلی محسوب نمی‌شود و نیاز به داشتن مدرک کارشناسی ارشد ندارد. و همین‌که سابقه مدیریتی 3ساله‌ی افراد ثابت شود، برای ثبت‌نام در این دوره کافی است. پس به این نکته توجه داشته باشید که داشتن گواهینامه پایان دوره، DBA به هیچ عنوان معادل تحصیلی و علمی برای مدرک تحصیلی PHD محسوب نمی‌شود.

۴. فارغ‌التحصیلی و اخذ مدرک

دانش‌پذیران در مقطع PHD باید بعد از چهار سال تحصیل در دروس عملی و تئوری و تحویل پروژه نهایی، مدرک فارغ‌التحصیلی اخذ کنند که توسط دانشگاه اعطا می‌شود و قابلیت ترجمه و استعمال دارد. و دانش‌پذیر دوره MBA باید بعد از گذراندن یک دوره یک‌ساله در دروس تخصصی و مهارتی موفق به اخذ گواهینامه پایان دوره شود، که مدرکی مورد تأیید وزارت علوم می‌باشد و قابلیت ترجمه و استعمال را نیز دارد.

۵. نوع آموزش

تفاوت دیگر DBA و PHD ، تمایز در نوع آموزش در این دوره هاست. در واقع DBA برای افراد یک مدرک دکترای حرفه‌ای است. چون دانش‌آموختگان با گذراندن این دوره مهارت عالی حرفه‌ای در کسب‌وکار به دست می‌آورند. درحالی‌که PHD دکترای تخصصی است و دانش‌آموختگان در سطح علمی و پژوهشی به درجه عالی خواهند رسید. آموزش در دوره DBA ، توسعه مهارت‌های کاربردی و عملی در پژوهش‌های مدیریتی دنیای واقعی است و مانند PHD ، صرفاً به ارتقاء پژوهش در جنبه‌های تئوری مسائل مدیریتی پرداخته نمی‌شود.

در واقع آموزش در دوره DBA به منزله‌ی کسب تخصص‌ها و مهارت‌های حرفه‌ای تجربی در حوزه کسب‌وکار است و می‌تواند جهشی به سمت شیوه‌های مدرن مدیریتی در سازمان‌های اقتصادی باشد. ولی دوره PHD دانشی آکادمیک و پژوهش محور در اختیار دانش‌پذیران قرار می‌دهد تا با استفاده از مباحث علمی و نظریه‌های نوین و آکادمیک به کمک علم نوین مدیریتی بیایند. دانش‌پذیران دوره DBA بیشتر برای توسعه سطح کیفی و مهارتی خود این دوره‌ی حرفه‌ای را می‌آموزند تا در مواجهه با چالش‌های پیش رو در اقتصاد امروز دست‌پُر باشند و راه‌حل‌های کاربردی و مفیدی به سرمایه‌گذاران و صاحبان مشاغل دهند، تا راه‌نجاتی برای رهایی از شکست‌های اقتصادی کلان باشند و بتوانند در بحران‌ها هم سازمان‌ها را به سوددهی و حفظ سرمایه برسانند. اما هدف اصلی از تحصیل در رشته PHD جذب در هیات علمی دانشگاه برای تدریس به استادیاران و علاقمندان به حوزه‌های مدیریتی در سطوح عالی و عضویت در جمعیت نظریه‌پردازان علم نوین مدیریتی می‌باشد. شاید تنها وجه اشتراک هر دو این رشته‌ها این باشد که هر دو بالاترین و عالی‌ترین درجه در مقطع دکترای مدیریتی می‌باشند.